

STRUČNI RAD

Semir Hadžifejzović

Student master studija Fakultet fizičkog vaspitanja i sporta Univerziteta u Istočnom Sarajevu

UDK: 797.212.2:303.622 Rad

DOI: 10.7251/SIZ1802016C

STAVOVI I MIŠLJENJE UČENIKA SREDNJE ŠKOLE O PLIVANJU

Sažetak

Uzorak ispitanika činilo je 30 (16 muških i 14 ženskih) godišta 2000 +6 i – 6 mjeseci, Gimnazije u Prijepolju u periodu maj 2018. godine. Istraživanje se odnosilo na plivanje, odnosno uvođenje plivanja u osnovne, srednje škole, na fakultet i anketi o znanju plivanje 100 m slobodno. Primjenjena je Likertova skala stavova, a koja se sastojala od niza tvrdnji koje izazivaju pozitivan ili negativan stav prema plivanju. Od ispitanika se traži da na ljestvici s neparnim brojem jedinica izrazi svoj stepen slaganja sa svakom tvrdnjom. Ukupan stav ispitanika dobija se sumiranjem svih odgovora. Skala se konstruiše na sledeći način: primjena tvrdnji na grupi procjenivača, koji izražavaju svoje slaganje sa svakom tvrdnjom na skali od 1 do 5. Plivanje treba uvesti kao predmet na fakultet, potvrdno je odgovorilo 100% učenika i 85,71% kod učenica, dok plivanje treba uvesti kao predmet u osnovne i srednje škole, 87,5% učenika i 71,42% učenica.

Ključne riječi: anketa, upitnik, skala, plivanje slobodno, Gimnazija

UVOD

Marković (2018) „svaki plivač treba da se odlikuje sposobnošću za brzo i efikasno usvajanje novih pokreta i efikasnije izvođenje složenih kretanja i koordinacije svih plivačkih tehnika, kao i startova, okreta i ulaska u cilj. Ova sposobnost dakle pomaže plivaču da brže napreduje pa samim tim i ostvari bolji rezultat.“

Jovanović i Čokorilo (2002) Čokorilo, R., Jovanović, M., Čokorilo, N. (2003), na analizi rezultata istraživanja srednjoškolaca o nastavi fizičkog vaspitanja, a koje je izvršeno na uzorku od 421 učenika prvog i trećeg razreda srednje škole u Somboru i Apatinu. Koeficijentom kontigencije provjeravana je povezanost vrijednosti i afektivne, vrijednosti i konativne, te afektivne i konativne komponente stava. Pronađena je statistički značajna povezanost između vrijednosti i afektivne komponente stava. Povezanost je, takođe, statistički značajna između afektivne i konativne komponente stava, dok između vrijednosti i konativne komponente stava nije pronajđena statistički značajna povezanost. Rezultati koji su dobijeni u ovom istraživanju unekoliko se razlikuju od rezultata drugih autora koji su se bavili istraživanjem međusobne povezanosti konativne, emocionalne i konativne komponente stava.

U tim istraživanjima je pronađena znatnija povezanost među pojedinim komponentama stava. Razloge za to treba tražiti u činjenici da su se stavovi istraživali na jednom specifičnom području – prema nastavi fizičkog vaspitanja u koju su učenici neposredno uključeni. U takvoj situaciji pojedine komponente su uslovljene protivrječnim socijalnim interakcijama, organizacionim oblicima koji se koriste u nastavi ovog predmeta, opremljenošću fiskulturnih dvorana, nastavnikovom umješnošću da zainteresuje i motiviše učenike i sl. Dodali se tome da je istraživanje izvršeno na učenicima adolescentnog uzrasta kada su stavovi o većini fenomena u fazi razvoja i nisu dovoljno stabilizovani, onda postoje jasnije zašto se takvi rezultati.

Malacko i Popović (1997) Skaliranje kao tehnika mjerenja je novijeg datuma i najčešće se koristi za istraživanje ličnih i socijalnih stavova. „U početku se skaliranje koristilo za istraživanje pretežno prilikom istraživanja stavova o određenim odnosima pojedinca ili grupe prema društvu (ideologiji društva). Međutim, na današnjem stepenu razvoja metodoloških tehnika, ono se uspješno koristi i za procjenjivanje drugih karakteristika ličnosti, koje su uslovljene fiziološkom i genetičkom osnovom. Osnovni problem u istraživanju stavova ležie u njihovoj složenosti, s obzirom da u sebi sadrže tri osnovne komponente:

- emocionalnu, kao uključeno osjećanje prema objektu stava od pozitivnog do negativnog – od sviđanja i divljenja, preko razumjevanja i saosjećanja, do neprijatnosti i mržnje,
- konativnu, kao tendenciju ka akciji u vezi sa objektom – od pomoći i saradnje u pozitivnom stavu, nezavisnosti u neutralnom stavu, do kritike, agresije i napada u negativnom stavu,

kognitivnu, kao stvaranje, znanje i vrijednosni sud o objektima – od nosilaca edukacije i socijalizacije (roditelja, nastavnika, sredstava komunikacije i sl.) preko stvaranja sopstvenog sistema vrijednosti, do tzv. ličnog pogleda na svijet (lične filozofije)."

METODE ISTRAŽIVANJA

Predmat istraživanja

Predmet istraživanja u radu predstavlja plivanje, odnosno uvođenje plivanja u osnovne, srednje škole, kao i na fakultet.

Problem istraživanja

Problem istraživanja se odnosi na: anketni upitnik sa mogućnost odgovora na: porpuno se ne slažem, djelimično se ne slažem, nemam stav-nisam siguran, djelimično se slažem i potpuno se slažem na ponuđene odgovore učenika i učenica srednje škole da treba plivanje uvesti u osnovne, srednje škole, kao i na fakultet.

Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je da se utvrde stavovi ispitanika Gimnazije u Prijepolju u periodu školske 2018 godine u mjesecu maju.

Hipoteze

Na osnovu postqavljenih ciljeva istraživanja postavljene su sledeće hipoteze:

H₀-ne slažem se da plivanje treba uvesti u osnovne, srednje škole i fakultet

H₁- potpuno se slažem da plivanje treba uvesti kao predmet u osnovne škole

H₂- potpuno se slažem da plivanje treba uvesti kao predmet u srednje škole

H₃- potpuno se slažem da plivanje treba uvesti kao predmet na fakultet.

Uzorak ispitanika

Uzorak ispitanika koji su bili podvrgnuti anketi upitnika iznosio je 30 (16 muških i 14 ženskih) godišta 2000 +6 i – 6 mjeseci, Gimnazije u Prijepolju.

Uzorak varijali - upitnika

Uzorak varijabli odnosio se na sedam (7) pitanja iz upitnika anketnog lista.

Upitnik je ponudio mogućnost odgovora na sledeći način:

- Potpuno se ne slažem
- Djelimično se ne slažem
- Nemam stav-nisam siguran
- Djelimično se slažem
- Potpuno se slažem.

Opšti podaci unesite X u prazno polje

Pol	Muški	Ženski	Godinarođenja	Škola	Razred
X	16		2000. +6-	Prijepoljska Gimnazija	3

Samo jedan x u tabeli daje ispravan odgovor.

REZULTATI SA DISKUSIJOM

Likertova skala stavova sastoji se od niza tvrdnji koje izazivaju pozitivan ili negativan stav prema objektu stava. Od ispitanika se traži da na ljestvici s neparnim brojem jedinica izrazi svoj stepen slaganja sa svakom tvrdnjom. Ukupan stav ispitanika dobiva se sumiranjem svih odgovora. Skala se konstruiše na sledeći način:

Primjena tvrdnji na skupini procjenivača, koji izražavaju svoje slaganje sa svakom tvrdnjom na skali od 1 do 5.

Ispitivanje veličine korelacije između svake tvrdnje i ukupnog rezultata;

Uklanjanje svih tvrdnji koje ne posjeduju dovoljno visoku korelaciju s ukupnim rezultatom.

Likertova skala je psihometrijska skala kojom pokušavamo doznati stepen slaganja, odnosno neslaganja ispitanika s nekom tvrdnjom (njegov stav prema nekoj tvrdnji) na kontinuumu od apsolutno pozitivnog prema apsolutno negativnom stavu prema predmetu istraživačkog interesa. Primjenjuje se u istraživanjima koje koriste metode ankete (ili strukturirani intervju) za prikupljanje podataka. Skalu je konstruisao Rensis Likert, te je opisao u radu „Tehnikamjerenjastavova“ 1932. godine u časopisu Archives of Psychology. Osim slaganja, ispitaniknaskaliprocjenemožeprocjenjivatiučestalost, kvalitet, važnostidrugekonstrukte. Najčešće se skalaprocjenesastojiod 5 stepeni (premaLikertu), a ređe od 7 ili 9 stepeni. ShodnonavedenomLikertovuskalumožemodefinisatikaoskuptvrdnji (čestica) s kojimaispitanikizražavaslaganje, odnosnoneslaganjenaskaliprocjene. Slaganje s timtvrdnjama se smatraindikatoromnekoalatentnogstavakojeg ne možemodirektnoispitati.

U istraživanju je bila konstruisana i primjenjena petostepena Likertova skala.

varijable – tvrdnje	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
---------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Tabela 1, stavovi učenika o plivanju 100 m kraul

Kad završe srednju školu đaci treba da preplivaju 100 m kraul	Ukupan broj bodova i procenat %	total
	Ispitanici muški	
Potpuno se ne slažem	0 0%	Count % of total
Djelimično se ne slažem	1 6,25%	Count % of total

Nisam siguran-Nemam stav	1 6,25%	Count % of total
Djelimično se slažem	2 12,5%	Count % of total
Potpuno se slažem	12 75%	Count % of total
Total		100,00%

Rezultati istraživanja u ovoj tabeli pokazuju da postoji značajna procentualna razlika između stavova gdje najveći procenat 75% se izjasnilo „potpuno se slažem“, dok je sa najmanjim procentom zastupljena tvrdnja „potpuno se ne slažem“ sa procentom od 0% a „djelimično se slažem“ sa procentom 12,5%, dok „Nisam siguran-Nemam stav“ i „djelimično se ne slažem“ su sa procentom 6,25%.

Osnovne elemente plivanja treba uvesti u osnovnu školu

Potpuno se ne slažem	Djelimično se ne slažem	Nemam stav-nisam siguran	Djelimično se slažem	Potpuno se slažem
			2	14

Tabela 2, stavovi učenika o plivanju u osnovnim školama

Osnovne elemente plivanja treba uvesti u osnovnu školu	Ukupan broj bodova i procenat %	total
	Ispitanici muški	
Potpuno se ne slažem	0 0%	Count % of total
Djelimično se ne slažem	0 0%	Count % of total
Nisam siguran-Nemam stav	0 0%	Count % of total
Djelimično se slažem	2 12,5%	Count % of total
Potpuno se slažem	14 87,5%	Count % of total
Total		100,00%

Rezultati istraživanja u ovoj tabeli pokazuju da postoji značajna procentualna razlika između stavova gdje najveći procenat 87,5% se izjasnilo „potpuno se slažem“, dok je sa najmanjim procentom zastupljena tvrdnja „potpuno se ne slažem“ sa procentom od 0% a „djelimično se slažem“ sa procentom 12,5%, dok „Nisam siguran-Nemam stav“ i „djelimično se ne slažem“ su sa procentom 0%.

Plivanja treba uvesti u srednju školu

Potpuno se ne slažem	Djelimično se ne slažem	Nemam stav-nisam siguran	Djelimično se slažem	Potpuno se slažem
			2	14

Tabela 3, stavovi učenika o plivanju u srednjim školama

Stavovi učenika o plivanju u srednjim školama	Ukupan broj bodova i procenat %	total
	Ispitanici muški	
Potpuno se ne slažem	0 0%	Count % of total
Djelimično se ne slažem	0 0%	Count % of total
Nisam siguran-Nemam stav	0 0%	Count % of total

Djelimično se slažem	2 12,5%	Count % of total
Potpuno se slažem	14 87,5%	Count % of total
Total		100,00%

Rezultati istraživanja u ovoj tabeli pokazuju da postoji značajna procentualna razlika između stavova gdje najveći procenat 87,5% se izjasnilo „potpuno se slažem“, dok je sa najmanjim procentom zastupljena tvrdnja „potpuno se ne slažem“ sa procentom od 0% a „djelimično se slažem“ sa procentom 12,5%, dok „Nisam siguran-Nemam stav“ i „djelimično se ne slažem“ su sa procentom 0%.

Plivanja treba uvesti kao obavezan predmet na fakultet

Potpuno se ne slažem	Djelimično se ne slažem	Nemam stav-nisam siguran	Djelimično se slažem	Potpuno se slažem
				16

Tabela 4, stavovi učenika o plivanju na fakultetu

Plivanja treba uvesti kao obavezan predmet na fakultet	Ukupan broj bodova i procenat %	total
	Ispitanici muški	
Potpuno se ne slažem	0 0%	Count % of total
Djelimično se ne slažem	0 0%	Count % of total
Nisam siguran-Nemam stav	0 0%	Count % of total
Djelimično se slažem	0 0%	Count % of total
Potpuno se slažem	16 100%	Count % of total
Total		100,00%

Rezultati istraživanja u ovoj tabeli pokazuju da postoji značajna procentualna razlika između stavova gdje najveći procenat 100% se izjasnilo „potpuno se slažem“, dok tvrdnja „potpuno se ne slažem“ sa procentom od 0% „djelimično se slažem“ sa procentom 0%, dok „Nisam siguran-Nemam stav“ i „djelimično se ne slažem“ su sa procentom 0%.

Stavovi učenica Gimnazije u Prijepolju

Kad završe srednju školu đaci treba da preplivaju 100 m kraul

Potpuno se ne slažem	Djelimično se ne slažem	Nemam stav-nisam siguran	Djelimično se slažem	Potpuno se slažem
		1	4	9

Tabela 5, stavovi učenica o plivanju 100 m kraul

Kad završe srednju školu đaci treba da preplivaju 100 m kraul	Ukupan broj bodova i procenat %	total
	Ispitanici ženski	
Potpuno se ne slažem	0 0%	Count % of total
Djelimično se ne slažem	1 6,25%	Count % of total
Nisam siguran-Nemam stav	1 7,14%	Count % of total
Djelimično se slažem	4 28,57%	Count % of total

Potpuno se slažem	9 64,28%	Count % of total
Total		100,00%

Rezultati istraživanja u ovoj tabeli pokazuju da postoji značajna procentualna razlika između stavova gdje najveći procenat 64,28% se izjasnilo „potpuno se slažem“, dok je sa najmanjim procentom zastupljena tvrdnja „potpuno se ne slažem“ sa procentom od 0% a „djelimično se slažem“ sa procentom 28,57%, dok „Nisam siguran-Nemam stav“ 7,14% i „djelimično se ne slažem“ su sa procentom 6,25%.

Osnovne elemente plivanja treba uvesti u osnovnu školu

Potpuno se ne slažem	Djelimično se ne slažem	Nemam stav-nisam siguran	Djelimično se slažem	Potpuno se slažem
			4	10

Tabela 6, stavovi učenica o plivanju u osnovnim školama

Osnovne elemente plivanja treba uvesti u osnovnu školu	Ukupan broj bodova i procenat %	total
	Ispitanici ženski	
Potpuno se ne slažem	0 0%	Count % of total
Djelimično se ne slažem	0 0%	Count % of total
Nisam siguran-Nemam stav	0 0%	Count % of total
Djelimično se slažem	4 28,57%	Count % of total
Potpuno se slažem	14 71,42%	Count % of total
Total		100,00%

Rezultati istraživanja u ovoj tabeli pokazuju da postoji značajna procentualna razlika između stavova gdje najveći procenat 71,42% se izjasnilo „potpuno se slažem“, dok je sa najmanjim procentom zastupljena tvrdnja „potpuno se ne slažem“ sa procentom od 0% a „djelimično se slažem“ sa procentom 28,57%, dok „Nisam siguran-Nemam stav“ i „djelimično se ne slažem“ su sa procentom 0%.

Plivanja treba uvesti u srednju školu

Potpuno se ne slažem	Djelimično se ne slažem	Nemam stav-nisam siguran	Djelimično se slažem	Potpuno se slažem
			4	10

Tabela 7, stavovi učenica o plivanju u srednjim školama

Osnovne elemente plivanja treba uvesti u srednju školu	Ukupan broj bodova i procenat %	total
	Ispitanici ženski	
Potpuno se ne slažem	0 0%	Count % of total
Djelimično se ne slažem	0 0%	Count % of total
Nisam siguran-Nemam stav	0 0%	Count % of total
Djelimično se slažem	4 28,57%	Count % of total

Potpuno se slažem	14 71,42%	Count % of total
Total		100,00%

Rezultati istraživanja u ovoj tabeli pokazuju da postoji značajna procentualna razlika između stavova gdje najveći procenat 71,42% se izjasnilo „potpuno se slažem“, dok je sa najmanjim procentom zastupljena tvrdnja „potpuno se ne slažem“ sa procentom od 0% a „djelimično se slažem“ sa procentom 28,57%, dok „Nisam siguran-Nemam stav“ i „djelimično se ne slažem“ su sa procentom 0%.

Plivanje treba uvesti kao obavezan predmet na fakultet

Potpuno se ne slažem	Djelimično se ne slažem	Nemam stav-nisam siguran	Djelimično se slažem	Potpuno se slažem
			2	12

Tabela 8, stavovi učenica o plivanju na fakultetu

Plivanje treba uvesti kao obavezan predmet na fakultet	Ukupan broj bodova i procenat %	total
	Ispitanici ženski	
Potpuno se ne slažem	0 0%	Count % of total
Djelimično se ne slažem	0 0%	Count % of total
Nisam siguran-Nemam stav	0 0%	Count % of total
Djelimično se slažem	2 14,28%	Count % of total
Potpuno se slažem	12 85,71%	Count % of total
Total		100,00%

Rezultati istraživanja u ovoj tabeli pokazuju da postoji značajna procentualna razlika između stavova gdje najveći procenat 85,71% se izjasnilo „potpuno se slažem“, dok tvrdnja „potpuno se ne slažem“ sa procentom od 0% „djelimično se slažem“ sa procentom 14,28%, dok „Nisam siguran-Nemam stav“ i „djelimično se ne slažem“ su sa procentom 0%.

ZAKLJUČAK

Uzorak ispitanika koji su bili podvrgnuti anketi upitnika iznosio je 30 (16 muških i 14 ženskih) godišta 2000 +6 i – 6 mjeseci, Gimnazije u Prijepolju u periodu maj 2018. godine. Uradu istraživanje se odnosilo na plivanje, odnosno uvođenje plivanja u osnovne, srednje škole, na fakultet i anketi o znanju plivanje 100 m slobodno.

Postavljene hipoteze su potvrđene sa:

H₁- potpuno se slažem da plivanje treba uvesti kao predmet u osnovne škole, 87,5% kod učenika i 71,42% kod učenica.

H₂- potpuno se slažem da plivanje treba uvesti kao predmet u srednje škole, 87,5% učenika i 71,42% kod učenica.

H₃- potpuno se slažem da plivanje treba uvesti kao predmet na fakultet, 100% učenika i 85,71% kod učenica.

LITERATURA

1. Ahmetović, Z. (1994). *O treningu plivača*, Zavod za Fizičku kulturu Vojvodine, Novi Sad.

2. Counselman, J. (1977). *Competitive swimming-Manuel for coaches and swimmers*, Counselman Co. Inc. Bloomington, Indiana
3. Čokorilo, R., Jovanović, M., Čokorilo, N. (2003). Socijalno – statusna obilježja učenika i stavovi prema nastavi fizičkog vaspitanja. *Glasnik radova 41 Kongresa Antropološkog društva Jugoslavije*, SV (38), Beograd
4. Maglischo, E. W. (1993): *Swimming even faster*, Myifield Publishing Company, Mountain View, California, London, Toronto.
5. Matveev, L. (1977): *Osnovi sportski trenirovki. "Fiskultura i sport"*, Moskva.
6. Malacko, J., Popović, D. (1997). *Metodologija kineziološko antropoloških istraživanja*, Fakultet za fizičku kulturu Univerziteta u Prištini, Priština, 94 – 98
7. Marković, V. (2010). *Anaerobni trening plivača*. Sportska praksa, Visoka sportska škola, Beograd.
8. Marković, V. (2010). *Analiza šest plivačkih disciplina muškaraca na OI u periodu 1992-2008*. Doktorska disertacija. Alfa Univerzitet, Beograd.
9. Marković, V. (2017), *Sportsko plivanje*, Singidunum, str. 29
10. Marković, V. (2017). *Plivanje*, Univerzitet Singidunum, str. 30-32

Korespodencija:

Semir Hadžifejzović

Student master studija Fakultet fizičkog vaspitanja i sporta Univerziteta u Istočnom Sarajevu

e-mail: semir991@hotmail.com